

LASKUVARJOHYPPYTOIMINTA

Tämä ilmailumääräys on annettu ilmailulain (1995/281) 6 §:n nojalla. Tämä ilmailumääräys tulee voimaan 1.9.2003 ja kumoo 19.9.1995 annetun ilmailumääräyksen OPS M6-1.

1 KÄSITTEITÄ JA MÄÄRITELMIÄ

Ilma-alus: Tässä ilmailumääräyksessä "ilma-alusta" koskevia vaatimuksia sovelletaan myös ilmailulain 6 §:ssä tarkoitettuihin ilmailuun käytettäviin laitteisiin (esimerkiksi liitimet).

Laskuvarjo: Putoamisnopeuden hidastamiseen tarkoitettu, ilmailuun käytettävä laite, jonka rakenne pääpiirtein määritellään ilmailumääräyksissä AIR M10-1 ja AIR M10-2.

Laskuvarjohyppytoiminta: Laskuvarjon käyttäminen ilmailuun joko putoamisnopeutta hidastavana laitteena tai vapaasti lentävänä laitteena.

Tandemhyppy: Laskuvarjohyppy, jossa oppilas hyppää tandemhyppymestarin kanssa samalla laskuvarjokokonaisuudella.

Novahyppy: Nopeutetun vapaapudotuskoulutusohjelman mukainen alkeiskoulutushyppy.

2 SOVELTAMINEN

Tämä määräys koskee Suomessa harjoitettavaa laskuvarjotoimintaa ja siihen liittyvää koulutusta, lukuunottamatta laskuvarjohyppijä, jotka suoritetaan hätätilanteessa. Laskuvarjotoiminta tässä määräyksessä tarkoittaa laskuvarjohyppytoimintaa ja laskuvarjotoiminnassa vaadittavaan kelpoisuuteen tähtäävää koulutusta.

3 LASKUVARJOTOIMINTAAN LIITTYVÄ KOULUTUS

3.1 Laskuvarjotoimintaan liittyvää kelpoisuutta varten annettavan koulutuksen ja sitä antavan koulutusorganisaation on oltava Ilmailulaitoksen Lentoturvallisuushallinnon (myöhemmin Lentoturvallisuushallinto) hyväksymä. Koulutuksen on tapahduttava Lentoturvallisuushallinnon vahvistaman koulutusohjeiston ja -ohjelmien mukaisesti. Koulutusorganisaation on hyväksytyn koulutuksen jälkeen todettava koulutettavan kelpoisuus ja annettava hänelle siitä todistus.

3.2 Mikäli kelpoisuuden toteamisessa syntyy epäselvyyksiä, kouluttava organisaatio tai kelpoisuuden

hakija voivat pyytää Lentoturvallisuushallinnolta lausunnon asiasta.

3.3 Koulutuslupaa laskuvarjokoulutukseen on haettava kirjallisesti Lentoturvallisuushallinnolta. Myöntäessään luvan Lentoturvallisuushallinto määrittää tarkemmat ehdot, joita koulutuksessa on noudatettava.

4 KELPOISUUSVAATIMUKSET

Laskuvarjotoimintaan osallistuvien on täytettävä Lentoturvallisuushallinnon vahvistamat kelpoisuusvaatimukset.

5 LASKUVARJOHYPPÄÄJIÄ KULJETTAVALLE ILMA-ALUKSELLE JA SEN PÄÄLLIKÖLLE ASETETUT VAATIMUKSET

5.1 Ilma-alukselle asetetut vaatimukset

5.1.1 Ilma-aluksen käyttämiseen laskuvarjohyppylentoihin ilman matkustamon ovea tai kuomua tai ovi tai kuomu avattuna vaaditaan valmistajan tai ilmailuviranomaisen hyväksyminen. Hyväksymisen on käytävä ilmi lentokäsikirjasta tai sen liitteestä.

5.1.2 Ilma-aluksen lentokäsikirjassa tai sen liitteessä on oltava seuraavat tiedot:

- hyppytoiminnan edellyttämät muutokset, kuten pakkolaukaisuhinnan kiinnittimet, astinlaudat, erityisistuimet, takertumissuojat jne.;
- kuormausohjeet hyppytoimintaa varten; ja
- rajoitukset hyppytoiminnan yhteydessä.

Huomautus: Kohdassa a) tarkoitetuilla muutoksilla on haettava Lentoturvallisuushallinnon hyväksyntä, ellei muutos ole valmistajan tai valmistajamaan viranomaisen hyväksymä.

5.1.3 Hyppytoimintaan käytettävässä ilma-aluksessa on oltava puukko tai vastaava teräase ohjaajan ja hyppääjien saatavilla.

5.2 Ilma-aluksen päällikölle ja lento-organisaatiolle asetetut vaatimukset

5.2.1 Laskuvarjohyppyihin yksityislentotoiminnassa käytettävän ilma-aluksen päälliköltä vaaditaan vähintään 100 tunnin kokonaislentokokemus, ja hänen on oltava lentänyt vähintään 75 tuntia kyseisen ryhmän (esim. lentokone, helikopteri, purjelentokone) ilma-aluksella. Lisäksi hänen on oltava etukäteen perehtynyt kyseisen ilma-aluksen ominaisuuksiin laskuvarjohyppytoiminnan kannalta laskuvarjohyppytoimintaan yleisesti.

5.2.2 Kun hyppylentoja suorittaa hyppytoimintaa harjoittavan yhteisön ulkopuolinen yritys, vaaditaan toimintaan ilmailumääräyksen OPS M3-1 mukainen ansiolentolupa ja ilma-aluksen päälliköllä on oltava tämän kohdan muiden vaatimusten lisäksi ansiolentäjän lupakirja.

5.3 Ilma-aluksen kuormaus

5.3.1 Ilma-aluksessa on oltava kiinteä istuin ja istuinvyö jokaiselle henkilölle ja hänen on oltava kiinnitettynä istuinvyöllä lentoonlähdön ja laskun aikana.

Poikkeuksena edellä sanotusta vaatimuksesta saadaan tyyppihyväksymistodistuksensa mukaan enintään kymmenen matkustajapaikkaisella ilma-aluksella ilma-aluksen päällikön ja hyppääjien suostumuksella ja omalla vastuulla, kuljettaa enintään kymmentä hyppääjää ja kohdassa 5.3.4. tarkoitettua henkilöä ilman hyväksytyä istuinta tai istuinpaikkaa ja käyttämättä istuin- tai turvavyötä.

5.3.2 Henkilön, jota varten ei ole istuinvoim varustettua istuinta, on oltava varustettu laskuvarjolla ja hänellä on oltava laskuvarjohyppykoulutus.

5.3.3 Mikäli ilma-aluksessa kuljetetaan enintään kymmentä hyppääjää tai kohdassa 5.3.4. tarkoitettua henkilöä, on ilma-aluksen kuormaa laskettaessa käytettävä hyppääjien todellista massaa. Mikäli ilma-aluksessa kuljetetaan enemmän kuin kymmenen edellä tarkoitettua henkilöä, voidaan kuormaa laskettaessa vaihtoehtoisesti käyttää Lentoturvallisuushallinnon erikseen hyväksymää keskimääräistä hyppääjien massaa.

Huomautus Todellisena massana voidaan käyttää punnittua tai hyppääjiltä kysymällä saatua massaa.

5.3.4 Hyppääjiä kuljettavassa ilma-aluksessa ei saa lennon aikana olla henkilöitä, joiden läsnäolo ei hyppytoiminnan, siihen liittyvän koulutuksen tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi ole tarpeellinen. Ilma-aluksen päällikkö voi kuitenkin harkintansa mukaan antaa luvan siihen, että ilma-alukseen otetaan muitakin kuin hyppääjiä edellyttäen, että nämä eivät osallistu lennon kustannuksiin ja että näitä varten ilma-aluksessa on asianmukaisin istuinvoim

varustetut istuimet ja että hyppytoiminnan tai lennon turvallisuutta ei muutoinkaan vaaranneta.

6 TOIMINNALLISET MÄÄRÄYKSET

6.1 Laskuvarjohyppytoiminta on sallittua vain ilma-aluksesta.

6.2 Laskuvarjohyppäjä saadaan suorittaa vain tähän tarkoitukseen hyväksytyllä laskuvarjolla, jossa pää- ja varavarjo ovat samoissa valjaissa.

6.3 Laskuvarjohyppyillä aukaisutoimenpiteet on suoritettava siten, että laskuvarjo on täysin avautunut 600 metrin korkeudessa. Tandemhyppyllä laskuvarjo on oltava täysin avautunut 1000 metrin korkeudessa.

6.4 Alkoholien tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena tai väsymystilassa ei saa harjoittaa laskuvarjotoimintaa eikä siihen liittyvää koulutusta.

6.5 Laskuvarjohyppääjän on annettava ohjaajalle ja hyppääjille kutakin lentoa varten tarvittavat ohjeet ennen lentoa ja/tai lennon aikana. Ohjeiden antajasta on sovittava ennen lennolle lähtöä.

6.6 Hyppääjän varusteet on yksityiskohtaisesti tarkastettava ennen ilma-alukseen sijoittumista. Oppilaan kelpoisuuden omaavan hyppääjän varusteet tarkastaa hyppymestari. Tasohyppäjä hyppäävän novapoppilaan varusteet tarkastaa kuitenkin novahyppymestari. Tandemoppilaan varusteet tarkastaa tandemhyppymestari.

6.7 Laskuvarjohyppäjä ei saa suorittaa mittarisääolosuhteissa ilmatilaluokissa E, F, G ja G+. Laskuvarjohyppäjien suoritus muissa ilmatilaluokissa on sallittua mittarisääolosuhteissa lennonjohtoselvityksen mukaisesti edellyttäen, että muulle ilmaliikenteelle ei aiheudu vaaraa tai viivytystä.

Maalialueen tai uloshyppypaikan on näyttävä ilma-alukseen uloshyppyhetkellä. Tämä ei kuitenkaan koske valvotussa ilmatilassa tapahtuvaa toimintaa, kun ilma-aluksessa on käytössä ilmailukäyttöön tarkoitettu satelliitti- tai muu vastaavan tarkkuuden omaava navigointilaite ja kaikki hyppääjät ovat vähintään C-luokan kelpoisuuden omaavia.

6.8 Laskuvarjohyppytoiminnassa on noudatettava asianomaisen lentopaikan pysyväismääräyksissä annettuja määräyksiä ja ATS-elimien ohjeita ja saatava hyppylupa lennonjohtoilta, mikäli ilmatila vaatii lennolle selvityksen. Hyppy on suoritettava ATS-elimien antamien aika- ja korkeusrajoitusten mukaisesti.

Ilmatilaluokassa G+ tapahtuvasta hypyistä on ilmoitettava ao. AFIS-elimelle.

Huom! Edellä mainittu ao. ATS-elin tarkoittaa tässä yhteydessä aluelennonjohtoa, erillistä lähestymislennonjohtoa (ao. lähestymis- ja lähialueet) tai lähi-

lennonjohtoa (ao. lähialueet) näiden toiminta-aikoina.

6.9 Lentoaseman tai lentopaikan tavanomaista hyppytoimintaa oleellisesti laajemmasta hyppytoiminnasta (esim. ns. hyppyleirit) ja siihen liittyvistä järjestelyistä on sovittava lentoaseman tai -paikan päällikön kanssa.

6.10 Laskuvarjohyppytoimintaa harjoittavalla yhteisöllä on oltava vakituksessa käytössään olevaa ilma-alusta koskeva kirjallinen ohje, joka kattaa seuraavat hyppyturvallisuuteen ja ilma-aluksen laskuvarjohyppytoimintoihin liittyvät asiat:

- a) ilma-aluksen kuormaus,
- b) hyppylentotoiminnassa käytettävä polttoainereservi,
- c) ilma-aluksen hyppyvarustuksen toiminta ja käyttö,
- d) lentomenetelmät hyppylentotoiminnassa,
- e) ilma-aluksen miehistön ja laskuvarjohyppääjien yhteistoiminta hyppylennolla,
- f) tavallisimmat vaara- ja poikkeustilanteet hyppylennoilla sekä toiminta näissä tilanteissa ja
- g) yleisöturvallisuus sekä toiminta kenttäalueella.

Tilapäisessä käytössään olevien ilma-alusten osalta hyppytoimintaa harjoittavan yhteisön on varmistuttava siitä, että lentäjät ja hyppääjät ovat saaneet riittävän ohjeistuksen edellä mainituista asioista.

Huomaus: Edellä tarkoitettua kirjallista ohjetta laadittaessa on otettava huomioon kohdassa 5.1.2 mainitussa lentokäsikirjassa tai sen liitteen asettamat rajoitukset.

6.11 Tämän määräyksen kohdassa 2 määriteltyä laskuvarjotoimintaa ja siihen liittyvää koulutusta suoritettaessa on tämän määräyksen lisäksi noudatettava Suomen Ilmailuliitto ry:n antamia ja Lentoturvallisuushallinnon vahvistamia ohjeita.

7 VAARATILANTEESTA ILMOITTAMINEN

7.1 Ilmoitusvelvollisuus

Jos laskuvarjohypyn yhteydessä sattuu sellainen vaaratilanne, jossa on katsottava, että hyppääjän tai ilmaliikenteen turvallisuus on ollut uhattuna, on tapahtuneesta viipymättä tehtävä kirjallinen selonteko Lentoturvallisuushallinnolle.

Tapauksia, joista ilmoitus on aina tehtävä, ovat mm. seuraavat:

- a) kaikki hypyt, joissa on käytetty varavarjoja;
- b) kaikki tapaukset, joissa on sattunut lääkäri- tai sairaalahoitoon johtaneita loukkaantumisia;
- c) kaikki tapaukset, joissa varjon toiminta on ollut epänormaali (vajaatoiminta) ja
- d) tapaukset, jotka muuten on turvallisuutta vaarantavia tai joista olisi voinut kehittyä vaaratilanne.

7.2 Ilmoittaminen

Ilmoitus on laadittava välittömästi tapahtuman jälkeen ja toimitettava ensi tilassa Lentoturvallisuushallintoon, kuitenkin viimeistään 72 tunnin kuluessa tapauksesta. Tämä ilmoitus ei kuitenkaan vapauta tekemästä ilmoitusta suoraan lennonjohdolle ja onnettomuustapauksissa lentopaikan päällikölle sekä Onnettomuustutkintakeskukselle. Ilmoitus tehdään Lentoturvallisuushallinnon lomakkeella "ilmoitus vaaratilanteesta laskuvarjohyppytoiminnassa". Lomakkeita on saatavana Lentoturvallisuushallinnosta ja sen internet-sivuilta.

Oppilaskoulutushyppyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen vastaava kouluttaja tai kyseisen organisaation koulutuspäällikkö tai apulaiskoulutuspäällikkö

Muilla hyppyillä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen ensisijaisesti asianomainen hyppääjä itse. Sen voi tehdä myös organisaation turvallisuuspäällikkö.

Tarpeen vaatiessa ilmoituksen voivat tehdä myös muut kuin edellä tarkoitettut henkilöt.

7.3 Ilmoituksen tarkoitus

Ilmoituksen tarkoituksena on saattaa ilmailuviranomaisten ja alan harrastajien tietoon turvallisuutta vaarantaneet tapaukset.

Tietojen saanti turvallisuutta vaarantaneista tapauksista auttaa osaltaan parannusten aikaan saamista varusteissa, menetelmissä ja koulutuksessa.

7.4 Toiminta onnettomuustilanteessa

Toiminnasta onnettomuustilanteessa on määrätty ilmailumääräyksessä GEN M1-4.